

Esriptura Periodística II

Codi: 104989

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OB	2	A

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Catalina Gaya Morla

Correu electrònic: Catalina.Gaya@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

José Vicente Rabadán Perea

Mariana Avelina Concepción Freijomil Seoane

Antoni Vall Karsunke

Alberto Cabello Hernández

Nereida Carrillo Pérez

Prerequisits

- Competència d'escriptura en català i en castellà.
- Coneixements bàsics sobre teoria i història del Periodisme.
- Coneixements bàsics sobre teoria dels gèneres periodístics.
- Coneixements contextuais d'actualitat informativa: hàbit de lectura de premsa.

Objectius

- L'alumnat conèixerà la història i la teoria del Periodisme informatiu interpretatiu i dels gèneres de la qualitat periodística, en tots els suports en què es desenvolupin.
- L'alumnat adquirirà coneixements rudimentaris de filosofia del llenguatge, retòrica, narratologia i estilística aplicats a l'anàlisi i l'escriptura dels gèneres informatius interpretatius.
- L'alumnat desenvoluparà pensament crític sobre el paradigma dominant en teoria del periodisme.
- L'alumnat identificarà i caracteritzarà els gèneres periodístics en el seu ús i serà capaç de proposar estratègies compositives i estilístiques que innovin en un sentit de funcionalitat exitosa.

- L'alumnat serà capaç d'escriure de forma solvent textos informatius interpretatius i, concretament, crònica, entrevista i reportatge, en les seves diverses varietats i adaptats als diversos suports.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Conèixer i aplicar els fonaments teòrics i pràctics de l'escriptura i la narrativa periodístiques i les seves aplicacions en els diferents gèneres, mitjans i suports.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar els textos escrits a les necessitats específiques que impliquen la utilització de tecnologies i els seus sistemes per processar, elaborar i transmetre informació.
2. Aplicar els principis deontològics i la norma jurídica en la producció de textos periodístics.
3. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Distingir les teories de l'escriptura i la narrativa periodístiques per aplicar-les a la notícia i altres gèneres periodístics en premsa escrita.
7. Escriure tot tipus de textos informatius per a premsa, ràdio, televisió i multimèdia.
8. Gestionar el temps de manera adequada.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

1. La història dels gèneres de la qualitat periodística i de la seva funció social.

1.1 El periodisme com a negoci capitalista de la veritat: la història de W.R. Hearst i J. Pulitzer. La legitimació pel poder polític i econòmic en les democràcies liberals occidentals. La funció de vigilància de la premsa com a coartada: la campanya *Remember the Maine*.

1.2 La primera definició dels gèneres periodístics: *facts are sacred, comments are free*, i el *facts-facts-facts* de Pulitzer. L'establiment de la distinció entre informació, interpretació i opinió. La notícia, la notícia de cites, la crònica informativa. El conflicte incipient entre dos paradigmes de la teoria del periodisme.

1.2.1 Les formes de la incorporació de les veus en els textos: articulació (connectada) entre sumari i cita com a procediment bàsic de l'escriptura periodística informativa (sumari, cita i escena com a aportació narrativa). Formes de la citació: directa, indirecta, estil indirecte lliure i altres formes extremes (*stream of consciousness*).

1.2.2 Aportacions de la lingüística textual i la pragmàtica a l'escriptura informativa: com construïm l'aparença d'objectivitat des de la subjectivitat. Atribucions il·locutives, designacions ideològiques i ampliacions de context.

1.3 Una altra tradició del periodisme neix des dels marges: la consolidació del periodisme d'investigació: Nelly Bly, Theodor Dreiser i els muckrakers: Lincoln Steffens, John Reed, Upton Sinclair, Ida Tarbell, etc. El canvi de la mirada: l'observació i el subjecte en el medi. Del camp a la interpretació: Rosana Gurber, John Berger: ways of seeing. L'aparició de la crònica, l'entrevista i el reportatge com a gèneres narratius. Connexió amb els successors de la Generació perduda: J. Steinbeck/D. Lange (*Los vagabundos de la cosecha*), J. Dos Passos (*Davant la cadira elèctrica*), J. Agee/W. Evans (*Lloem ara els homes famosos*), la crònica urbana de Djuna Barnes i J. Mitchell. La memòria col·lectiva versus la memòria hegemònica i el rol del camp periodístic

2. És el periodisme un sacerdoci de la veritat? El conflicte entre positivisme i relativisme i les seves conseqüències polítiques.

2.1 Epistemologia i filosofia del coneixement: què és ellenguatge? L'ésser com a *animal loquens*: tot a la nostra vida mental està en paraules o a la recerca de paraules. Dues tradicions sobre el llenguatge a Occident: de confiança i d'escepticisme (Uban). El gir lingüístic com a presa de consciència de la natura lingüística del pensament i de la condició retòrica del llenguatge.

2.2 Aplicació a la feina lingüística i emparauladora del periodisme: paradigma relativista/crític que confronta el paradigma objectivista. Lectura política de l'opció epistemològica positivista: tot ja està dit i fet, només ho hem de recitar.

2.3 El periodisme com a forma de coneixement de natura lingüística que mira d'emparaular l'experiència i construeix un món possible.

3. La teoria dels gèneres del discurs i dels gèneres periodístics.

3.1 El paradigma objectivista i la seva teoria dels gèneres: *facts are sacred, comments are free*. L'emergència del paradigma de l'interpretative reporting i del periodisme com un procés d'interpretació successiva (Ll. Gomis). Deconstrucció de la distinció genèrica entre informació, interpretació i opinió.

3.2 Aportacions de la moderna teoria dels gèneres del discurs: Bakhtin i la nova retòrica: què és un gènere del discurs?

3.2.1 Menes de gèneres: primaris i secundaris. La hibridació i la innovació com a natura del gènere del discurs. El gènere com a resultat d'una tensió entre forma i funció: anàlisis de sèries genèriques i presència de constants i variables.

1. Retòrica i teoria del discurs: pragmàtica i lingüística textual.

4.1 La retòrica: *l'ars recta discendi* i *l'ars bene discendi*: la capacitat de trobar en cada assumpte allò que és més apte per persuadir un auditori. Ethos, logos i pathos.

4.2 Retòrica i lògica formal: dues formes oposades de treball argumental i de coneixement lingüístic. La distinció entre veritat, veracitat i versemblança: la retòrica (i el periodisme) comuniquen amb l'eficàcia de la versemblança.

4.2.1 El sil·logisme de la lògica formal i el sil·logisme de la retòrica, l'entimema. Presència d'entimemes en l'escriptura periodística i la seva relació amb l'estereotipus (Walter Lippman)

4.3 Les parts de la retòrica: inventio, dispositio, elocutio, memoria i actio. Inventio, argumentació: figures, fal·làcies i sil·logismes. Inventio i tematologia. L'estructura de la dispositio: exordi, cos i coda. Elocutio i les formes del discurs: emoció i raó.

1. El relat i la narratologia.

5.1 El paradigma narratiu: el relat com a forma de conèixer i estructurar l'experiència del real. La figura del temps lligat (E. Lynch); el relat com a forma simbòlica de dominar la contingència (Ll. Duch). La construcció de l'imaginari personal i col·lectiu: la tematologia (P. Brunnel, Elizabeth Frenzel, Bachelard). L'escriptura narrativa com a forma accessible (i popular) d'accedir a la complexitat (coincidentia oppositorum) i d'aludir a l'inefable.

5.2 La narratologia: la teoria del relat: les formes de la composició i l'estil. L'escriptura escènica de la literatura realista: detall i diàleg (Nabòkov), escena, diàleg, personatge i punt de vista (T. Wolfe).

5.3 El punt de vista: la instància des d'on s'explica o es mostra la història. Les prerrogatives cognitives i expressives dels punts de vista: des d'on mira la veu narradora, quant en sap, de la història. Tipus de punts de vista i aplicacions (i exemples) en l'escriptura periodística informativa.

5.4 La trama: els moviments temporals amb que construïm el relat a partir de la història. Trames sincròniques i anacròniques. Analepsis, prolepsis i elipsis. Muntatges de la trama: muntatges paral·lels simples o múltiples. Tècnica 'Rashomon' i derivades. Aplicacions (i exemples) en l'escriptura periodística informativa.

5.5 Els personatges i els espais. Personatges principals i secundaris, plans i rodons, evolutius i dinàmics. La tipicitat: tipus, estereotipus i arquetipus. L'heroi i l'anti-heroi. La construcció del personatge: prosopografia i etopeia. La rellevància del detall i el fragment: detall caracteritzador i revelador (anagnorístic). Aplicacions (i exemples) en l'escriptura periodística informativa.

6. La tradició del periodisme narratiu: el 'new journalism'

6.1 La tradició nord-americana: el naixement de la cultura pop i l'aparició de nous mitjans i nous periodistes que expliquen la transformació social dels 60 i els 70: The New Yorker, Esquire i Rolling Stone. John Hersey, Tom Wolfe, Hunter S. Thompson. Joan Didion. El naixement de la tradició de la non-fiction novel: Truman Capote (*A sang freda*) i Norman Mailer (*Los ejércitos de la noche*, *La canción del verdugo*).

6.2 L'escola llatinoamericana: Rodolfo Walsh, Gabriel García Márquez i la Fundació NPI. Tomás Eloy Martínez. La tradició en l'actualitat (Leila Guerrero, Martín Caparrós, Julio Villanueva Chang i les principals revistes i mitjans).

6.3 L'escola europea: Gunter Wallraff, Oriana Fallaci, Roberto Saviano. Les diverses formes del gènere testimonial del periodismo gonzo.

6.4 El periodisme narratiu a Espanya i Catalunya: des dels manuals de Rafael de Mainar i de l'escola d'El Debate al periodisme innovador de la Barcelona dels anys trenta. José María Carretero i les revistes gràfiques. El periodisme d'Irene Polo; Josep Maria Planas, Eugeni Xammar, Agustí Calvet i Carles Sentís. Les aportacions de la Transició: M. Vicent, Maruja Torres, Montserrat Roig, Baltasar Porcel, Manu Leguineche, M. Vázquez Montalbán, etc.

7. L'entrevista informativa i l'entrevista de personatge i les seves variants.

Història del gènere i les seves característiques constants i variables de funció i de forma. El mètode periodístic: les fonts i el disseny del treball. L'aproximació etnogràfica: el camp i les regles. La responsabilitat de la periodista: prejudicis i estereotips. Mètode: observació i entrevista. Mirada: autoria.

8. La crònica i el seu ventall

Història del gènere i les seves característiques constants i variables de funció i de forma. El mètode periodístic: les fonts i el disseny del treball. L'aproximació etnogràfica: el camp i les regles. La responsabilitat de la periodista: prejudicis i estereotips. Mètode: observació i entrevista. Mirada: autoria.

9. El reportatge

Història del gènere i les seves característiques constants i variables de funció i de forma. El mètode periodístic: les fonts i el disseny del treball. L'aproximació etnogràfica: el camp i les regles. La responsabilitat de la periodista: prejudicis i estereotips. Mètode: observació i entrevista. Mirada: autoria.

10. Altres gèneres de la qualitat periodística amb veïnatge informatiu.

L'anàlisi, l'informe i els gèneres del costumisme: quadre, retrat i article de costums.

PRÀCTIQUES

I. De natura instrumental

Les practiques de natura instrumental no són evaluables amb el mateix pes de les proves puntuables, però formen part del treball d'aula que té, a final de curs, també un percentatge dins de la notapràctica no superior al 15%.

A. Escriptura informativa (2/3): escriptura de textos amb cites i fonts, articulació d'escena i sumari, ús de connectors, construcció d'atribucions il·locutives, designacions ideològiques i ampliacions de context. Pràctica de textualització dels enregistraments.

B. L'escena i el diàleg (2): recollida d'idiolecte, ritme, formes del diàleg, funció del diàleg en directe en un relat. Escriptura de l'escena com a construcció descriptiva i narrativa: detall i fragment. La caracterització del personatge.

C. El retrat (2): prosopografia i etopeia. Retrat figuratiu, simbòlic, impresionista, expressionista. El personatge i la seva profunditat: tipus i estereotipus (i el substrat dels arquetipus). Personatges rodons i plans, evolutius i estàtics, principals i secundaris.

D. La trama: la generació de la tensió narrativa i del ritme en el relat (2). Relació entre temps de la història i temps de la narració. Els moviments temporals: prolepsis, elipsi i analepsi. Trames isocròniques i anacròniques: començament in media res o ab ovo. El ritme com a alternança de sumari i escena en l'escriptura dels gèneres de la qualitat periodística.

II. Gèneres periodístics

A. Crònica informativa (3 pràctiques, les dues darreres puntuables)

B. Entrevista informativa (2 pràctiques, la darrera puntuable)

C. Entrevista de personatge/semblança. (1 pràctica, puntuable)

D. Reportatge (2 pràctiques, la darrera puntuable)

Metodologia

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. Així mateix, el calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informarà dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

El curs contarà, aproximadament, amb 30 setmanes al llarg dels dos semestres.

Alternarem, almenys en el primer semestre (seguirem les recomanacions de les autoritats i del rectorat en el segon semestre), les setmanes presencials, en què es faran 3h. presencials de treball pràctic, en què es faran lectures, crítiques i treballs d'escriptura amb correccions, amb setmanes de 3 hores de treball virtual de treball teòric, que serà: sessions online de teoria, lectura autònoma i supervisada de textos, exemplars i teòrics, que després hauran de ser comentats en xats en directe o per escrit, amb ocasional encàrrecs.

Les activitats de teoria es completaran amb dos treballs de curs (o només un de superior plantejament) de tipus assaig sobre problemes del periodisme informatiu de qualitat actual: emergència de nous suports, crisis, nous recursos (algoritmes, noves narratives, newsgaming...).

Les activitats formatives de pràctica contemplen l'escriptura de 16 pràctiques al llarg de tot el curs, 8 de les anomenades instrumentals, dirigides a dominar habilitats estilístiques, expressives i compositives, i 8 pràctiques dels tres principals gèneres de la qualitat periodística: crònica, entrevista i reportatge.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Lectura de textos teòrics i discussió en formats virtuals (xats online) en diàleg amb les sessions de teoria	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9
Les activitats dirigides es divideixen en classes magistrals (10%), seminaris (20%), pràctiques de laboratoris (15%) i activitats autònomes (55%)	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Les activitats dirigides es divideixen en classes magistrals (10%), seminaris (20%), pràctiques de laboratoris (15%) i activitats autònomes (55%)	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Tipus: Supervisades			
Espectura d'un o dos treballs (assaigs) sobre problemes actuals del periodisme informatiu de qualitat	40	1,6	2, 3, 4, 5, 6, 8
Lectura de textos exemplars i discussió presencial (debates) sobre cròniques, entrevistes i reportatges	40	1,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectura de bibliografia recomanada, tant d'exemples periodístics com de referents teòrics.	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Avaluació

La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Així mateix, el calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura. En cas de canvi de modalitat docent per raons sanitàries, el professorat informará dels canvis que es produiran en la programació de l'assignatura i en les metodologies docents.

La nota final de l'assignatura es compon d'un 70% de la nota final pràctica més un 30% que val la nota final de teoria. Cal haver superat ambdues per poder ser avaluat amb un aprovat final.

AVALUACIÓ I NOTA DE PRÀCTIQUES

Pràctiques instrumentals: les pràctiques de natura instrumental no són evaluables amb el mateix pes de les proves puntuables, però generen fins a un 15% de la nota final de pràctiques. Seran:

- Espectura informativa (2 o 3): escriptura de textos amb cites i fonts, articulació d'escena i sumari, ús de connectors, construcció d'atribucions il·locutives, designacions ideològiques i ampliacions de context. Pràctica de textualització dels enregistraments.

- L'escena i el diàleg (2): recollida d'idiòlecte, ritme, formes del diàleg, funció del diàleg en directe en un relat. Escripció de l'escena com a construcció descriptiva i narrativa: detall i fragment. La caracterització del personatge.

- **El retrat (2):** prosopografia i etopeia. Retrat figuratiu, simbòlic, impresionista, expressionista. El personatge i la seva profunditat: tipus i estereotipus (i el substrat dels arquetipus). Personatges rodons i plans, evolutius i estàtics, principals i secundaris.

- La trama: la generació de la tensió narrativa i del ritme en el relat (2). Relació entre temps de la història i temps de la narració. Els moviments temporals: prolepsis, elipsis i analepsis. Trames isocròniques i anacròniques: començament in media res o ab ovo. El ritme com a alternança de sumari i escena en l'escripció dels gèneres de la qualitat periodística.

PRÀCTIQUES DE GÈNERES PERIODÍSTICS: valdran el 85% de la nota final de pràctiques, i seran:

- Crònica informativa (3 pràctiques, les dues darreres puntuables, 20% de la nota final).

- Entrevista informativa (2 pràctiques, la darrera puntuable, el 20% de la nota).

- Entrevista de personatge/semblança. (1 pràctica, puntuable, 20% de la nota)

- Reportatge (2 pràctiques, la darrera puntuable, 25% de la nota)

Per poder ser avaluat, s'haurà d'haver entregat almenys 4 de les 5 pràctiques puntuables.

Si havent entregat el mínim de les notes puntuables, l'estudiant suspèn, amb un mínim de 3,5/10, podrà fer un treball de recuperació consistent a refer aquells gèneres suspesos (se suposa que seran un o dos) dins dels terminis previstos per a la reevaluació.

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en completar l'examen final de teoria i l'escripció d'almenys dos dels tres principals gèneres del curs. La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.

AVÍS IMPORTANT: L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat,...) es qualificarà amb 0 a aquest acta d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Escripció d'un o dos treballs (assaigs) sobre problemes actuals del periodisme informatiu de qualitat	24%	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Escripció de 8 pràctiques (cinc puntuables) de gèneres periodístics informatius interpretatius (crònica, 3; entrevista, 3; i reportatge, 2)	59,5% (11,9% x 5 puntuables)	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Escripció de 8 pràctiques instrumentals sobre redacció descriptiva i narrativa relacionada amb les habilitats expressives necessàries per als gèneres periodístics.	10,5%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Lectura de textos teòrics i discussió en formats virtuals (xats online) en diàleg amb les sessions de teoria: entregues voluntàries (treball d'aula)	6%	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Bibliografia

- ANTÓN, J; CAPPARÓS, M; GUERRIERO, L, GONZÁLEZ, E (ed). (2017). *Cada mesa un Vietnam* (2017). Barcelona: Editorial Jotdown.
- BAJTÍN, M. (1989). *Estética de la creación verbal*. Ciutat de Mèxic: Siglo XXI.
- BUOZIS, M. i B. CREECH (2018). "Reading news as narrative. A genre approach to journalism studies", a *Journalism studies*, vol. 19, núm. 10, pàg. 1430-1446.
- BERGER, J. (2001). *El tamaño de una bolsa*. Editorial Taurus. Madrid.
- CAPOTE, T. (1981). *Música para camaleones*. Bruguera. Barcelona.
- CARRIÓN, Jorge (2012) *Mejor que ficción. Crónicas ejemplares*. Barcelona: Anagrama.
- CASSIRER, E. (1967). *Antropología filosófica. Introducción a una filosofía de la cultura*. Ciutat de Mèxic: Fondo de Cultura Económica de España.
- CHILLÓN, A. (2017). "El concepto de 'facción': índole, alcance e incidencia en los estudios periodísticos y literarios", a *Cuadernos.info*, núm. 40, pàg. 91-105.
- CHILLÓN, A. (1999). *Literatura y periodismo. Una tradición de relaciones promiscuas*. Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
- DIDION, Joan (2015). *El año del pensamiento mágico*. Random House.
- DI GIROLAMO, C. (1982). *Teoría crítica de la literatura*. Barcelona: Crítica.
- DÍAZ NOCI, J. (2004). "Los géneros ciberperiodísticos: una aproximación teórica a los cibertextos, sus elementos y su tipología", a II Congreso Iberoamericano de Periodismo Digital. Congrés celebrat a Santiago de Compostel·la, Espanya.
- DUCH, L. i A. CHILLÓN (2012). *Un ser de mediaciones*. Antropología de la comunicación I. Barcelona: Herder.
- GADAMER, H. G. (1977). *Verdad y método I*. Salamanca: Sígueme.
- GARCÍA BERRIO, A. i J. HUERTA CALVO (1992). *Los géneros literarios: sistema e historia*. Madrid: Cátedra.
- KAYSER, W. (1972). *Interpretación y análisis de la obra literaria*. Madrid: Gredos.
- LARRONDO, A. (2009). "La metamorfosis del reportaje en el ciberperiodismo: concepto y caracterización de un nuevo modelo narrativo", a *Comunicación y sociedad*, vol. 22, núm. 2, pàg. 59-88.
- LARRONDO, A. (2010). "Propuesta metodológica para una aproximación empírica a los géneros ciberperiodísticos", a *Zer. Revista de Estudios de Comunicación*, vol. 15, núm. 28, pàg. 157-174.
- LÓPEZ PAN, F. (1997). "Consideraciones sobre la narratividad de la noticia. El imperio de una sinécdoque", a *Comunicación y sociedad*, vol. 1, núm. 10, pàg. 9-60.
- MASIP, P. et al. (2010). "Investigación internacional sobre ciberperiodismo: hipertexto, interactividad, multimedia y convergencia", a *El profesional de la información*, vol. 19, núm. 6, pàg. 568-576. 67
- MAST, J. et al. (2017). "Hybridity and the news: Blending genres and interaction patterns in new forms of journalism", a *Journalism*, vol. 18, núm. 1, pàg. 3-10.
- NIETZSCHE, F. (2012). *Sobre verdad y mentira en sentido extramoral y otros fragmentos de filosofía del conocimiento*. Madrid: Tecnos.

- RICOEUR, P. (1995). *Tiempo y narración, I: Configuración del tiempo en el relato histórico*. Ciutat de Mèxic: Siglo XXI.
- RICOEUR, P. (2000). "Narratividad, fenomenología y hermenéutica", a Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura, núm. 25, pàg. 189-207.
- SANTAMARÍA, L. (1994). "Estado actual de la investigación sobre la teoría de los géneros periodísticos", a Estudios sobre el mensaje periodístico, núm. 1, pàg. 37-56.
- SEGRE, C. (1985). *Principios de análisis del texto literario*. Barcelona: Crítica.
- STEENSEN, S. (2009). "What's stopping them? Towards a grounded theory of innovation in online journalism", a Journalism Studies, vol. 10, núm. 6, pàg. 821-836.
- TALESE, Gay (2012) *Vida de un escritor*. Madrid: Alfaguara.
- (2010) *Retratos y encuentros*. Madrid: Alfaguara.
- (2011) *Honraras a tu padre*. Madrid: Alfaguara.
- TERUEL, E. (1997). *Retòrica, informació i metàfora*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona.
- VANDIJK, T. (1983). "Estructuras textuales de las noticias de prensa", a Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura, núm. 7-8, pàg. 77-105.
- VAN LEEUWEN, T. (2008). "News genres", a R. Wodak i V. Koller (eds.), *Handbook of Communication in the Public Sphere*, pàg. 343-362. Berlín: Mouton de Gruyter.
- VÁZQUEZ HERRERO, J. i X. LÓPEZ GARCÍA (2016). "Narrativas digitales y desarrollo social: análisis y caracterización de los géneros de no ficción interactiva", a R. Mancinas Chávez (coord.), *Actas del I Congreso Internacional Comunicación y Pensamiento: comunicacia y desarrollo social*. Sevilla: Egregius.
- VÁZQUEZ HERRERO, J. i X. LÓPEZ GARCÍA (2016). "El reportaje en los cibermedios: análisis de tres propuestas internacionales 2015-2016", a V Congrès Internacional de Ciberperiodisme. Congrès celebrat a Porto, Portugal.
- VELÁZQUEZ, T. i L. VILCHES (2011). "Las técnicas del análisis socio-semiótico", a L. Vilches (coord.), *La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital*, pàg. 237-284. Barcelona: Gedisa. 68
- VIDAL CASTELL, D. (2002). "La transformació de la teoria del periodisme: una crisi de paradigma?", a Anàlisi. Quaderns de comunicació i cultura, núm. 28, pàg. 21-54.
- VIDAL CASTELL, D. (2004). "Gèneres del discurs i innovació en el periodisme", a Quaderns de filologia. Estudis de Comunicació, vol. II, pàg. 31-60
- WALLACE, David F. (2011) *Algo supuestamente divertido que nunca volveré a hacer*. Barcelona: Random House Mondadori.
- (2011) *Hablemos de langostas*. Barcelona: Random House Mondadori.
- (2009) *Entrevistas breves con hombres repulsivos*. Barcelona: Random House Mondadori.

Recursos online

Frausto, S. (2014). "Cómo se edita una historia", en <http://cuadernosdobleraya.com/2013/12/16/como-se-edita-una-historia/>.

Fundación Nuevo Periodismo Iberoamericano. Segundo encuentro de cronistas de Indias. Documento en línea en: <http://nuevoscronistasdeindias.fnpi.org/el-documento-es-el-arte-del-futuro-un-repaso-al-encuentro-nuevos-cronistas-de-indias-2/>.

Barber, L. (2009). *Why Journalism Matters*, en <http://www.mediastandardstrust.org/resources/mediaresearch/researchdetails.aspx?sid=47075>.

Programari

No aplicable a la matèria.